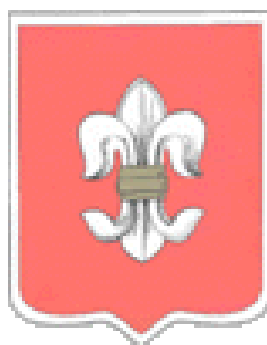

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Nowe Osiedle 2, 16-420 Raczki***

tel./fax. (87) 5685 046

e-mail: gops_raczki@op.pl

GOPS.411.16.2016

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W RACZKACH ZA 2015 ROK***

Raczki, luty 2016r.

*Sporządziła:
Justyna Sadowska – Kurzyna – kierownik GOPS w Raczkach*

Spis treści

I	Organizacja działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	2
	1.Podstawowe akty prawne.....	2
	2.Najważniejsze z realizowanych działań	2
II	Plan i wykonanie budżetu w 2015r.	4
III	Struktura organizacyjna GOPS.....	5
	1.Struktura zatrudnienia.....	5
	2.Struktura wykształcenia oraz podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników	6
	3.Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka	7
IV	Świadczenia z pomocy społecznej i ich realizacja	9
	1.Zasiłki i pomoc w naturze	9
	2.Uслуги opiekuńcze.....	11
	3.Domy pomocy społecznej.....	12
	4.Program wieloletnie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	14
	5.Schronienie.....	16
	6.Praca socjalna	16
V	Pozostała działalność.....	19
	1.Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	19
	2.Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	20
	3.Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	21
VI	Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych	22
VII	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami	23
VIII	Realizacja zadań z zakresu Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	27
	1.Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.....	27
	2.Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	28
IX	Realizacja zadań w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	29
X	Realizacja zadań w ramach ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	29
XI	Realizacja zadań z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny.....	30
XII	„Pudełko życia” w gminie Raczki	31
XIII	Podsumowanie i potrzeby Ośrodka	32
XIV	Wykaz tabel	34

I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawowe akty prawne

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach określają ustawy, akty wykonawcze do ustaw oraz Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach stanowiący Załącznik do Uchwały Nr XXVI/156/13 Rady Gminy Raczki z dnia 21 sierpnia 2013 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013r. poz. 3257) z późniejszymi zmianami.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające przede wszystkim bezpośrednio z ustaw:

- o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2015r, poz. 163 z późn. zm.),
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 581 późn. zm.),
- o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz. U. z 2015r. poz.121 z późn. zm.),
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tj. Dz. U. z 2015r, poz. 1390),
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.),
- o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 966 z późn. zm.),
- o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 114 z późn. zm.),
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (t. j. Dz.U.2016r. poz. 169),
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów z dnia 4 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2016 poz. 162),
- o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2014r. poz. 1863)

oraz innych ustaw i aktów wykonawczych.

Ponadto kierunki działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej określa przyjęta przez Radę Gminy Raczki w dniu 18 czerwca 2007r. Uchwała Nr VIII/40/07 dot. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Raczki na lata 2007-2017. Określono w niej najważniejsze cele strategiczne, które mają zapewnić bezpieczeństwo socjalne mieszkańcom naszej gminy oraz opisano działania mające służyć poprawie warunków zaspokajania potrzeb poprzez wybrane kategorie osób i rodzin. Nadrzędnym celem strategii jest uczynienie pomocy społecznej w gminie Raczki skutecznym systemem wsparcia swoich mieszkańców, poprzez rozwiązywanie problemów społecznych, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz kształtowanie aktywnych postaw obywatelskich.

Główne cele strategiczne określają co zamierzano osiągnąć i do czego przyczyniają się opisane osiągnięcia. W ramach strategii zostało wyznaczonych 6 celów strategicznych jak niżej:

1. Cel Strategiczny – Integracja z lokalną społecznością osób ubogich oraz osób zagrożonych marginalizacją społeczną.
2. Cel Strategiczny - Budowa systemu wspierającego rodzinę.
3. Cel Strategiczny – Redukowanie bezrobocia i wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia.
4. Cel Strategiczny – Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
5. Cel Strategiczny – Rozwój aktywności obywatelskiej.
6. Cel strategiczny – Osoby niepełnosprawne oraz starsze aktywnymi uczestnikami życia społecznego.

2. Najważniejsze z realizowanych zadań

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Prawo do świadczeń przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł (tzw. „kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej”);
2. osobie w rodzinie, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 514 zł (tzw. „kryterium dochodowe na osobę w rodzinie”).

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła z dniem 1 października 2015 roku - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 1058).

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu (art.7):

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczna może być świadczona w formie pieniężnej i niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy - niezależnie od formy - jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie na tej podstawie stosownej decyzji. Pomoc społeczna może zostać udzielona z urzędu, jednak przeprowadzenie wywiadu środowiskowego zazwyczaj poprzedzone jest podaniem wnioskodawcy o pomoc, do podania zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej powinny zostać załączone dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i osobistą rodziny.

Podstawowym celem działania Ośrodka, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstawania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż wymienione w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Powinno zmusić to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. Poniżej przedstawiono najważniejsze z zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2015 roku:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej tj. zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- pomocy usługowej,
- realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” tj. dożywianie dzieci oraz osób i rodzin, które własnymi staraniami nie mogą go sobie zapewnić,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących skierowania do domów pomocy społecznej,
- praca socjalna,
- podejmowanie działań w przypadku rodziny doświadczającej przemocy,
- obsługa Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- udzielanie mieszkańcom informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej,
- kierowanie osób tego wymagających do ośrodków wsparcia,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb - realizacja lokalnych programów z zakresu pomocy społecznej na rzecz ograniczania i rozwiązywania występujących problemów społecznych,
- sporządzanie sprawozdawczości.

Działania podejmowane przez GOPS zostały uszczegółowione w dalszych rozdziałach.

II PLAN I WYKONANIE BUDŻETU W 2015 ROKU

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r. zamknęły się w łącznej kwocie **2.688.468,52 zł.**

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2015 r.

Rozdział	Nazwa	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %
85202	Domy Pomocy Społecznej	246 480	233 051,99	94,55
85204	Rodziny zastępcze	2 000	0	0
85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy	1 200	0	0
85206	Wspieranie rodziny	26 660	20 292,68	76,12
85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 794 241	1 776 495,64	99,01
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne (od świadczeń rodzinnych)	11 474	11 005,20	95,91
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne (od zasiłków stałych)	5 680	5 528,43	97,33
85214	Zasiłki i pomoc w naturze / świadczenia	90 073	77 274,12	85,79
85214	Zasiłki i pomoc w naturze / schronienie	1 533	1532,52	99,97
85215	Dodatki mieszkaniowe	28 540	22 922,47	80,32
85215	Dodatek energetyczny	1 400	0	0
85216	Zasiłki stałe	63 550	61 956,00	97,49
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	378 763	369 754,78	97,62
85228	Usługi opiekuńcze	39 550	38 827,41	98,17
85295	Pozostała działalność/Program wieloletni „Pomoc państwa zakresie dożywiania”	75 000	68 473,80	91,30
85295	Pozostała działalność /Rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego/	206	206	100
85295	Pozostała działalność /Karta Dużej Rodziny/	1 490	498,48	33,46
85295	Pozostała działalność /Schronienie/	700	649	92,71
Ogółem		2 768 540,00	2 688 468,52	97,11

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

III STRUKTURA ORGANIZACYJNA GOPS

1. Struktura zatrudnienia

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania ośrodka określa Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 28/13 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 31 grudnia 2013r.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach wg stanu na dzień 31.12.2015r. zatrudnionych było:

1) 11 osób na 9 etatów, w tym:

- pracownicy socjalni – 2 etaty,
- specjalista pracy socjalnej – 1 etat,
- opiekunka – 1 etat,

- inspektor ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kancelaryjnych i kadr – 1 etat,
- kierownik - 1 etat,
- główny księgowy – 1/2 etatu,
- asystent rodziny – ½ etatu.

2) 2 osoby na umowę zlecenie, w tym:

- informatyk,
- osoba sprzątająca.

2. Struktura wykształcenia oraz podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników

Wśród 11 osób zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej 8 posiada wykształcenie wyższe, w tym 5 osoby posiadają ukończone studia podyplomowe. Ponadto 1 pracownik socjalny w roku ubiegłym ukończył specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami. Prawidłowy wybór szkoleń pozwala na systematyczny wzrost umiejętności i kwalifikacji specjalistycznych pracowników. W 2015 r. 5 pracowników brało udział w 10 szkoleniach, kursach, warsztatach, seminariach i konferencjach o zróżnicowanej tematyce:

- „Prawo Zamówień Publicznych 2015”
- „Karta Dużej Rodziny 2015 – Nowa Ustawa”
- „Kadry 2015”
- „Ustawa o świadczeniach rodzinnych – aktualności – nowelizacja”
- „Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Nowelizacje – Aktualności”
- „O prawie i praktyce realizacji funkcji asystenta rodziny”
- „Kodeks Postępowania Administracyjnego w jednostkach pomocy społecznej”
- „Pomoc społeczna 2015 – aktualne problemy”
- „Ustawa o pomocy społecznej – Nowelizacje”
- „Kurs specjalistyczny Pracownik socjalny I stopnia”

Ponadto 27 października 2015 r. trzech pracowników socjalnych wzięło udział w szkoleniu pt. *„Postępowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia kadry pomocy społecznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych”* zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku. Szkolenie prowadzili policjanci z wydziałów prewencji i policyjni psychologowie z Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

W ramach szkolenia pracownicy socjalni poznali podstawowe umiejętności nawiązania pierwszego kontaktu w sytuacji kryzysowej, podtrzymania relacji do czasu przybycia negocjatora policyjnego, oceny konkretnej sytuacji oraz zachowania osób w niej uczestniczących pod kątem rozpoznania czynników ryzyka mających wpływ na powstanie i eskalację niepożądanych reakcji klienta. Pracownicy GOPS przeszli także trening pozwalający im panować nad własnymi emocjami w skrajnie nerwowych sytuacjach.

Zróżnicowana tematyka szkoleń, oprócz pogłębiania umiejętności zawodowych, pozwoliła na rozwój osobisty pracowników.

3. Wydatki związane z utrzymaniem Ośrodka

Wydatki związane z utrzymaniem GOPS przedstawiają poniższe tabele

Tabela nr 2. Rozdział 85219 - Ośrodek pomocy społecznej

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85219	3020	Wydatki osobowe	1.420	1.413,90	6,10
	4010	Wynagrodzenie osobowe	253.000,00	252.641,70	358,30
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	16.898,00	16.897,99	0,01
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	48.100,00	47.105,37	994,63
	4120	Składki na fundusz pracy	6.300,00	5.392,07	907,93
	4170	Wynagrodzenie umów cywilno-prawnych	8.760,00	8.710,00	50,00
	4210	Zakup materiałów	10.600,00	10.587,47	12,53
		<i>w tym:</i>			
		<i>papier</i>	x	958	x
		<i>materiały biurowe</i>	x	1.9432,19	x
		<i>urządzenia biurowe (dziurkacze, zszywacz itp.)</i>	x	945	x
		<i>skaner</i>		250	x
		<i>grzejnik</i>		177,90	x
		<i>drukarka</i>		170	x
		<i>monitor</i>		170	x
		<i>druki (wywiady i inne)</i>	x	887	x
		<i>prenumerata czasopism specjalistycznych</i>	x	2.855,38	x
		<i>zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa</i>	x	1.670,00	x
		<i>środki czystości</i>	x	511	x
		<i>pojemniki zakupione w ramach realizacji akcji „Pudełko życia”</i>	x	50,00	x
85219	4260	Zakup energii elektrycznej	1.700,00	1.595,04	104,96
	4280	Zakup usług zdrowotnych	210,00	140,00	70,00
	4300	Zakup usług pozostałych	13.425,00	12.827,68	597,32
		<i>w tym:</i>			
		<i>provizja bankowa</i>	x	3.065,86	x
		<i>usługi pocztowe</i>	x	1.556,00	x
		<i>różne opłaty i składki (licencje programów: księgowego, do obsługi dodatków mieszkaniowych oraz programu z aktami prawnymi Lex)</i>	x	6.125,82	x
		<i>usługi BHP</i>	x	2.080,00	x
85219	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2.200,00	1.763,19	436,81
	4410	Podróże służbowe krajowe (w tym: wyjazdy w teren pracowników socjalnych)	5.000,00	2.864,20	2.135,80
	4430	Różne opłaty i składki (ubezpieczenie sprzętu)	400,00	24,98	375,02
	4440	Odpis na ZFŚS	8.000,00	6.062,19	1.937,81
	4520	Opłaty na rzecz JST	250,00	192,00	58,00
	4700	Szkolenia	2.500	1.537,00	963,00
		Razem	378.763,00	369.754,78	9.008,22

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 3. Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85212	3020	Wydatki osobowe	680,00	380,40	299,60
	4010	Wynagrodzenie osobowe	70.580,00	67.962,88	2.617,12
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5.037,30	5.037,30	0
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	16.262,70	12.743,05	3.519,65
	4120	Składki na fundusz pracy	1.800,00	1.724,56	75,44
	4170	Wynagrodzenie umów cywilno-prawnych (usługi informatyczne oraz sprzątanie GOPS)	8.760,00	7.310,00	1.450
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4.460,00	3.219,70	1.240,30
		w tym:			
		<i>papier</i>	x	300,00	x
		<i>materiały biurowe</i>	x	881,50	x
		<i>urządzenia biurowe (myszka, dziurkacze, kalkulator itp.)</i>	x	280,70	x
		<i>druki (wywiady i inne)</i>	x	460,00	x
		<i>prenumerata czasopism specjalistycznych</i>	x	340,00	x
		<i>zakup tonerów do drukarek i serwis, naprawa</i>	x	567,50	x
		<i>środki czystości</i>	x	330,00	x
		<i>woda</i>	x	60,00	x
85212	4260	Zakup energii elektrycznej	520,00	519,16	0,84
	4280	Zakup usług zdrowotnych	120,00	110,00	10,00
	4300	Zakup usług pozostałych	9.600,00	9.513,65	86,35
		w tym:			
		<i>prowizja bankowa</i>	x	3.307,65	x
		<i>usługi pocztowe</i>	x	4.406,00	x
		<i>różne opłaty i składki (licencje programów do obsługi świadczeń rodzinnych oraz obsługi funduszu alimentacyjnego)</i>	x	1.800,00	x
	4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2.100,00	1.974,47	125,53
	4410	Podróże służbowe krajowe	700,00	401,18	298,82
	4430	Różne opłaty i składki (koszty egzekucyjne)	3.092	2.494,66	597,34
	4440	Odpis na ZFŚS	1.800,00	1.640,90	159,10
	4700	Szkolenia	1.800,00	1.356,00	444,00
		Razem	127.312,00	116.387,91	10.924,09

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 4. Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny (m.in. zatrudnienie asystenta rodziny)

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85206	3020	Wydatki osobowe	120	41,30	78,70
	4010	Wynagrodzenie osobowe	15.500	14.478,17	1.021,83
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	6.440	2.431,38	4.008,62
	4120	Składki na fundusz pracy	790	329,13	460,87
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	300	0	300
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60	60	0
	4410	Podróże służbowe krajowe	1.880	1.836,67	43,33
	4440	Odpis na ZFŚS	970	866,03	103,97
	4700	Szkolenia	600	250	350
		Razem	26.660,00	20.292,68	6.367,32

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Tabela nr 5. Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Rozdział	Paragraf		Plan w zł	Wykonanie	Pozostałość planu
85228	3020	Wydatki osobowe	1.000,00	740,30	259,70
	4010	Wynagrodzenie osobowe	28.470,00	28.399,01	70,99
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2.140,00	2.136,43	3,57
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne zakład	5.850,00	5.527,32	322,68
	4120	Składki na fundusz pracy	750,00	748,10	1,90
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	0	0
	4440	Odpis na ZFŚS	1.280,00	1.276,25	3,75
		Razem	39.550,00	38.827,41	722,59

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

IV ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. Gminę Raczki zamieszkiwało 6.214 mieszkańców (w tym 6.130 zameldowanych na stałe, 84 z meldunkiem na czas określony). W 2015 roku z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 108 rodzin tj. 375 osób w rodzinie.

W 2015 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 301 wywiadów środowiskowych, rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Ponadto przeprowadzono 109 wywiadów na rzecz innych jednostek (m.in.: wywiady o dobrowolną alimentację, wywiady kontrolne w rodzinach zastępczych, wywiady umożliwiające skierowanie osób z tut. gminy do ŚDŚ, wywiady na potrzeby PCPR, wywiady oraz aktualizacje wywiadów dot. zasiłków dla opiekuna oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych itp.). Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 34 rodzinom. Wydano 410 decyzji administracyjnych. Ogółem liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie wyniosła 175 (w tym 76 osób z miejscowości Raczki, 99 osób z pozostałych miejscowości), ponadto wydano 4 decyzje odmowne.

1. Zasiłki i pomoc w naturze

ZASIŁEK STAŁY: jest świadczeniem udzielanym osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (nieposiadającym uprawnień emerytalno – rentowych) i spełniającym kryteria dochodowe. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie jest zróżnicowane pod względem wysokości, zależnie od dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie, jego wysokość stanowi bowiem różnicę między owym kryterium, a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem na osobę w rodzinie.

Tabela nr 6. Zasiłki stałe w 2015 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek stały - ogółem		14	135	61.956,00
w tym dla:	- osoby samotnie gospodarującej	14	135	61.956,00
	- osoby pozostającej w rodzinie	0	0	0

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

SKŁADKA ZDROWOTNA: opłacana jest za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Tabela nr 7. Składka zdrowotna w 2015 r.

Forma pomocy	Liczba osób, za które opłacano składkę	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały	14	134	5.528,43

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

ZASIŁEK OKRESOWY: wysokość zasiłku okresowego jest ściśle uregulowana przepisami ustawy o pomocy społecznej, stanowi różnicę między przyjętym kryterium, a posiadanym dochodem, uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej, przy czym ustalona minimalna gwarantowana wysokość tego świadczenia wynosi:

- dla osób samotnych – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (obecnie – od dnia 1 października 2015r. - 634 zł), a faktycznie posiadanym dochodem;
- dla rodziny – w wysokości 50% kwoty różnicy między kryterium dochodowym rodziny (obecnie – od dnia 1 października 2015r. - 514 zł na osobę w rodzinie), a faktycznie posiadanym dochodem.

Dodatkowo, aby ww. pomoc mogła być przyznana, oprócz ubóstwa w rodzinie powinna wystąpić przynajmniej jedna z przesłanek określona w art. 38 ust. 1 ustawy (długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie itp.).

Tabela nr 8. Zasiłki okresowe w 2015 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Plan	Kwota świadczeń w zł	Wyk. %	
Zasiłek okresowy - ogółem	30	153	61.606,00	59.616,62	96,77	
w tym przyznane z dowodu	- bezrobocia	16	86	X	32.816,00	X
	- długotrwałej choroby	9	46	X	18.077,00	X
	- niepełnosprawności	3	17	X	6.288,00	X
	- innych	2	4	x	2.435,62	x

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

ZASIŁEK CELOWY: jest to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 - 41 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. W ramach tej formy pomocy ośrodek przyznaje pomoc w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Zasiłki celowe są świadczeniami przyznawanymi w związku z koniecznością zaspokojenia konkretnej potrzeby. Świadczenie ma charakter jednorazowy i jest wypłacane ze środków własnych gminy. Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na leczenie i zakup leków, zakup opału, podręczników szkolnych, zakup żywności, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz, czynsz i itp. Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W ramach świadczeń w naturze kilku rodzinom przyznano świadczenia rzeczowe w postaci opału na zimę (węgiel).

Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie, przekraczającym kryteria dochodowe, w szczególnych okolicznościach może być przyznany specjalny zasiłek celowy niepodlegający zwrotowi. Jego wysokość nie może jednak przekraczać odpowiednio kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie

gospodarującej lub rodziny. W przypadku tego świadczenia, podobnie jak przy przyznawaniu innych form pomocy pieniężnej należy zgromadzić dokumentację dotyczącą sytuacji finansowej rodziny oraz przeprowadzić wywiad środowiskowy. Zasiłek ten jest również wypłacany ze środków własnych gminy. W 2015 roku dla 11 rodzin udzielono 12 specjalnych zasiłków celowych (większość w formie finansowej, część w postaci opału – węgiel). Najczęstszym powodem udzielenia ww. pomocy była długotrwała - ciężka choroba jednego z członków rodziny.

Tabela nr 9. Zasiłki celowe w 2015 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Plan	Kwota świadczeń w zł	Wyk. %
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem		51	67	28.467,00	17.657,50	62,03%
w tym	- zasiłki celowe	34	50	X	11.249,52	X
	- specjalne zasiłki celowe	6	6	X	2.512,00	X
	- pomoc rzeczowa w formie opału	11	11	X	3.895,98	X
	- zasiłek z tyt. zdarzenia losowego	0	0	x	0	x

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

SPRAWIENIE POGRZEBU: Zgodnie z art. 17 ust 1 pkt. 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. Na podstawie §1 ust. 1 Zarządzenia Nr 306/10 Wójta Gminy Raczki z dnia 29 września 2010r. w sprawie określenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Raczki, przysługuje on osobom, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie Gminy Raczki, w tym bezdomnym, jeżeli nie posiadały osób zobowiązanych do alimentacji, względnie osoby zobowiązane nie mają możliwości bądź uchylają się od obowiązku sprawienia pogrzebu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach w dniu 27.01.2015r. otrzymał informację o zgonie osoby samotnej, klienta tut. ośrodka, otrzymującego zasiłek stały, który od 18.12.2014 r. przebywał w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Pielęgnacyjno – Opiekuńczym w Gołdapi.

W związku z powyższym w dniu 27.01.2015 r. z przedstawicielami kilku firm zajmujących się świadczeniem usług pogrzebowych na terenie Suwałk, Gołdapi oraz Olecka przeprowadzono rozmowy telefoniczne, dotyczące ustalenia wysokości kwoty za wykonanie ww. usług, tj.: przechowanie zwłok i przewóz z Gołdapi do Raczek, przygotowanie zwłok do pochówku (mycie i ubranie), zakup ubrania, zakup trumny, krzyża i tabliczki, obsługę przy pochówku. **Wartość usług wyniosła 1533 zł.**

2. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Uchwałą Nr XXVI/158/13 z dnia 21 sierpnia 2013r. Rada Gminy określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami

psychicznymi oraz szczegółowych zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Tabela nr 10. Usługi opiekuńcze w 2015 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Usługi opiekuńcze	7	2.512	38.827,41

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Koszt 1 godziny usług opiekuńczych, zgodnie z ww. Uchwałą, ustala się jako równowartość 1,2% kwoty najniższej emerytury ogłaszanej w formie Komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Monitorze Polskim. Pełen koszt za 1 godzinę usług opiekuńczych wyglądał następująco:

- od 01.01.2015 r. do 30.03.2015 r. - 8,44 zł (1% kwoty najniższej emerytury, tj. 844,45 zł),
- od 01.04.2015 r. - 8,80 zł (1% kwoty najniższej emerytury, tj. 880,45 zł).

Usługami opiekuńczymi w roku 2015r. objęto 7 osób, łącznie w wymiarze 2.512 godzin. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych wyniosły 38.827,41 zł. Odpłatność klientów za świadczone usługi pobierana była zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły opłatę w zależności od posiadanych dochodów i sytuacji rodzinnej, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały z dnia 21 sierpnia 2013r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Wszystkie osoby objęte usługami ponosiły za nie częściową odpłatność w kwotach od 0,88 zł do 8,80 zł za 1 godzinę usług. Do budżetu gminy na rachunek dochodów z tytułu odpłatności przekazano kwotę 4.461,40 zł.

Usługi opiekuńcze w roku 2015 świadczone były przez 2 opiekunki (jedna opiekunka zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę na cały etat, zaś druga opiekunka zatrudniona była w ramach Programu Specjalnego 2015, realizowanego przez PUP w Suwałkach, w okresie od 15.06.2015r – do 30.11.2015r.). Rozliczenie za ww. usługi następuje w oparciu o miesięczną kartę czasu pracy opiekunki, z terminem wpłaty do dnia 25-go każdego m-ca za miesiąc poprzedni, na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach.

Miesięczna wysokość odpłatności osób objętych usługami kształtowała się na poziomie:

- w okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. - od 16,72 zł, do 277,20 zł miesięcznie.

3. Domy pomocy społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka;
- 2) małżonek, zstępni (dzieci, wnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie);

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (634 zł x 300% = 1.902,00 zł), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (tj. niższa od kwoty 1.902,00 zł),
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (514 zł x 300% = 1.542,00 zł), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. niższa od kwoty 1.542,00 zł);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą pełnej opłaty. Wśród 8 osób przebywających w domu pomocy społecznej 4 są osobami nie posiadającymi wstępnych (rodziców, dziadków), ani zstępnych (dzieci, wnuków), czyli osób zobowiązanych do alimentacji. Trzy osoby posiadają dzieci, jednak ich dochody (poniżej 300% ww. kryteriów) uniemożliwiają alimentację. Ponadto w DPS przebywa jedno dziecko, jednak dochód rodziców również jest znacznie niższy od 300% ww. kryterium. Pobyt w DPS jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. Miesięczny całkowity koszt utrzymania w 2015r. w domach pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy naszej gminy wynosił od 2.717,00 zł (DPS w „Jaśki” w Olecku) do 3.500 zł (DPS „Tęczowy Dom” w Ełku). Domy pomocy społecznej w których przebywali mieszkańcy gminy to:

- Dom Pomocy Społecznej „JAWOR” w Jałowie – 1 osoba – data umieszczenia: luty 2006r.,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej – 1 osoba – data umieszczenia czerwiec 2010r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” w Olecku – 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2008r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – 1 osoba - data umieszczenia: lipiec 2009r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Tęczowy Dom” w Ełku – 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2008r.,
- Dom Pomocy Społecznej w Giżycku – 1 osoba - data umieszczenia: listopad 2011r.,
- Dom Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach – 2 osoby - data umieszczenia: marzec 2013r. oraz grudzień 2014r.

Tabela nr 11. Domy pomocy społecznej w 2015 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
--------------	---	------------------	----------------------

Opłata za DPS	8	96	233.051,99
---------------	---	----	------------

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W 2015 roku w domu pomocy społecznej przebywało 8 mieszkańców naszej gminy - jedna osoba mniej niż w roku poprzednim. Wydatki na DPS wyniosły 233.051,99 zł (30.174 zł więcej niż w roku poprzednim). Wyższe wydatki wynikają z podnoszenia kosztu pobytu w DPS. Na przełomie lutego i marca każdego roku organ prowadzący ustala w formie np. zarządzenia średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca. Podwyżki w skali miesiąca wyniosły od 16 zł do 300 zł. Na dzień 31.12.2015 r. w domach pomocy społecznej przebywało 8 mieszkańców skierowanych przez gminę (4 kobiety, 3 mężczyźni oraz 1 dziecko).

Gmina kieruje do DPS osoby, które wymagają całodobowej opieki, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania nie są wystarczającą formą pomocy. Często osoby kierowane przebywały przed skierowaniem do DPS w szpitalach, hospicjach lub w zakładach opiekuńczo - leczniczych. Ponadto 3 osoby zostały skierowane do DPS wyrokiem Sądu Rodzinnego w Suwałkach, ponieważ pozostawienie ich w miejscu zamieszkania, bez całodobowej opieki było niebezpieczne i zagrażało życiu i zdrowiu.

4. Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest na podstawie:

- 1) Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 (Monitor Polski poz. 1024);
- 2) Uchwały Nr XXXI/199/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 608);
- 3) Uchwały Nr XXXI/200/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 609);
- 4) Uchwały Nr XXXI/201/14 Rady Gminy Raczki z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 10.02.2014r., poz. 610).

W ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" realizowane są działania dotyczące w szczególności zapewnienia wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy (tj. 951 zł – osoby samotnie gospodarujące, 771 zł – na osobę w rodzinie), w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,

- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym
- w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. z pomocy w formie posiłku w postaci jednego dania gorącego (zupa z wkładką) korzystało 76 dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych. Z jednego gorącego posiłku dziennie skorzystały 3 osoby dorosłe. Koszt jednego posiłku wynosił od 1,70 zł do 9 zł. Ogólny koszt posiłków w 2015r. wyniósł 24.408 zł.

W gminie w 5 szkołach: Gimnazjum i Szkole Podstawowej w Raczkach, Szkole Podstawowej w Jaśkach, Szkole Podstawowej w Kuriankach oraz Szkole Podstawowej we Wronowie, utworzone zostały 4 punkty wydawania posiłków. Do punktów dostarczane są obiady przygotowywane przez kuchnię utworzoną przy stołówce w Szkole Podstawowej w Raczkach.

Podstawą do objęcia dzieci dożywianiem jest lista utworzona na podstawie decyzji przyznających pomoc w formie posiłków, którą przygotowuje ośrodek pomocy społecznej z podaniem nazwisk dzieci, które należy objąć pomocą w formie dożywiania w danym roku szkolnym. Na tej podstawie stołówka szkolna wydaje obiady. Dalsza rekrutacja odbywa się na bieżąco przy współpracy GOPS - Szkoły, na podstawie ustaleń, przeprowadzonych wywiadów i wydanych decyzji. W 2015 r. z pomocy w formie dożywiania korzystały dzieci z rodzin, w których kryterium dochodowe nie przekraczało 150% kryterium dochodowego dla rodziny. Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

Tabela nr 12. Osoby korzystające z posiłków w ramach Programu w 2015 r.

Lp.	Punkty wydawania posiłków	Liczba osób	Koszt posiłków w zł
1.	Gimnazjum w Raczkach	15	3.458,00
2.	Szkoła Podstawowa w Raczkach	36	10.150,00
3.	Szkoła Podstawowa w Jaśkach	1	311,00
4.	Szkoła Podstawowa w Kuriankach	4	542,10
5.	Szkoła Podstawowa we Wronowie	13	3.081,00
6.	Szkoła Podstawowa w Cimochach	2	1.380,00
7.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 w S-ki	3	1.211,00
8.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach (osoba dorosła)	1	878,20
9.	Zakład Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku (os. dorosła)	1	2.286,00
10.	Monar Markot w Garbasiu (os. dorosła)	1	689,70
11.	Zespół Szkół w Dowspudzie	1	250,00
12.	Zespół Szkół Technicznych w Olecku	1	171,00
OGÓŁEM:		79	24.408,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. z pomocy w ramach ww. programu skorzystało również:

- 44 osoby (liczba osób w tych rodzinach – 149) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 100 zł do 600 zł) - ogólny koszt tych świadczeń to 33.950 zł,
- 10 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 16) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwotach od 100 zł do 300 zł) - ogólny koszt tych świadczeń to 10.000 zł.

W okresie wolnym od nauki, tj. ferii, wakacji Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach również realizuje wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Realizacja ta polega na przyznawaniu zasiłków celowych na zakup produktów żywnościowych oraz świadczeń rzeczowych w postaci produktów żywnościowych, ponieważ w tym okresie nie ma możliwości zakupu posiłków w stołówce szkolnej, a na terenie gminy nie istnieje żaden punkt usług gastronomicznych, w którym można by ewentualnie zakupić posiłki w okresie wolnym od nauki. Ponadto rodzice nie wyrażają chęci dożywiania dzieci w stołówce szkolnej w dniach wolnych od zajęć, w związku z dowozem dzieci z różnych miejscowości, położonych nawet kilkanaście kilometrów od szkoły.

Rodzice, którzy zgłaszają się do Ośrodka o pomoc pieniężną dla dzieci w czasie wolnym od nauki, otrzymują pomoc w postaci zasiłków celowych na zakup żywności, bądź w postaci produktów żywnościowych. W okresie wolnym od nauki, tj. ferii i wakacji 15 rodzinom przyznano zasiłek na zakup produktów żywnościowych w wysokości od 200 zł do 400 zł. Zasiłek został przyznany, w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby występującej w rodzinie oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Plan w 2015 r. na realizację powyższego Programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniósł ogółem **75.000 zł**, z czego **52.500 zł** to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część, czyli **22.500 zł** to środki własne gminy. Środki na realizację powyższego Programu ośrodek pomocy społecznej wykorzystał w 91,30 %, tj. w kwocie **68.473,80 zł** (w tym 51.873,80 zł środki zlecone oraz 16.600 środki własne).

5. Schronienie

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Od października 2015 r. jedna osoba z gminy Raczki przebywa w Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR- MARKOT w Garbasiu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach zgodnie z porozumieniem z dnia 1 października 2015r. pokrywa część kosztów pobytu mieszkańca ww. domu. Wydatki na ten cel w 2015r. wyniosły 649 zł.

6. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc finansową, a także bardzo często osób, które nie korzystały ze świadczeń finansowych z tut. ośrodka. Pracownicy socjalni często musieli być mediatorami w sporach rodzinnych. Obejmowali swoją działalnością rodziny, w których sytuacja finansowa była dobra, a nawet bardzo dobra, jednak konflikty rodzinne, przemoc psychiczna bądź fizyczna, nałogi itp. miały negatywny wpływ na dobro małych dzieci lub innych członków rodziny.

Praca socjalna jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam

zaangażuje się w proces zmian. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Niejednokrotnie pracownicy socjalni musieli zaoferować pomoc w skompletowaniu dokumentów w celu skierowania osób na komisję do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, uzyskania: zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, ustalenia prawa do emerytury lub renty.

Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 3 pracowników socjalnych (pracownik socjalny, starszy pracownik socjalny oraz specjalista pracy socjalnej). Teren gminy został podzielony na trzy rejony opiekuńcze. W przypadku konieczności dojazdu w środowisko po terenie gminy pracownicy poruszają się samochodami prywatnymi, zwrot kosztów następuje na podstawie delegacji. W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku, pracownicy socjalni udzielili 163 rodzinom (tj. 539 osobom w rodzinie) pomocy w formie pracy socjalnej.

Praca socjalna w 2015 roku świadczona była w następującej formie:

- 1) pomoc w pisaniu pism urzędowych (pomoc w wypełnianiu wniosku o dowód osobisty, wniosków celem ustalenia stopnia niepełnosprawności itp.),
- 2) rozeznanie środowiska dot. konieczności przyznania osobom potrzebującym pomocy w formie finansowej, w postaci opału, żywności, dożywiania dzieci w szkole, usług opiekuńczych, bądź innej pomocy z tut. ośrodka,
- 3) informowanie osób z niepełnosprawnością o możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy w Suwałkach (ŚDŚ przy MOPS oraz ŚDŚ „Aktywni Tak Samo”) i Białej Wodzie (Gmina Raczki podpisała porozumienie dot. możliwości kierowania osób z naszej gminy do ww. Domów Samopomocy) oraz do SOW w Lipniaku. W 2015r. z pobytu dziennego w Środowiskowych Domach Samopomocy korzystało 12 osób z Gminy Raczki, w tym w: Środowiskowym Domu Samopomocy w Białej Wodzie, Gmina Suwałki – 4 osoby; Środowiskowym Domu Samopomocy „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach – 1 osoba; Ośrodku Wsparcia w Lipniaku – 6 osób, Środowiskowym Domu Samopomocy w Suwałkach przy MOPS– 1 osoba;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia przed skutkami silnych mrozów,
- 5) zaopatrywanie podopiecznych w opał oraz żywność,
- 6) objęcie dożywianiem w szkole dzieci, młodzieży oraz zorganizowanie posiłku dla osób starszych,
- 7) pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, działania mediacyjne,
- 8) motywowanie osób zagrożonych alkoholizmem do podjęcia leczenia,
- 9) zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, świadczonych przez opiekunki,
- 10) pomoc w załatwieniu pobytu i dotarciu do szpitala,
- 11) pomoc oraz udzielenie informacji w uzyskaniu świadczenia w formie dodatku mieszkaniowego,
- 12) działania interwencyjne w sytuacji osób czy rodzin zagrożonych, potrzebujących pomocy,
- 13) udzielanie osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy,
- 14) pomoc w uzyskaniu pomocy materialnej od organizacji pozarządowej,
- 15) pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno - rentowych,
- 16) pomoc w uzyskaniu schronienia zimą, min. w placówce noclegowej,
- 17) organizowanie przewozu osób do Domu dla osób bezdomnych i najuboższych – 1 osoba,
- 18) pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych PFRON,

- 19) wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, udzielanie informacji o kompetencjach policji, sądu, prokuratury,
- 20) pomoc w docieraniu do ośrodków interwencji kryzysowej,
- 21) poradnictwo rodzinne w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych, alkoholowych, przemocy w rodzinie,
- 22) pomoc w uzyskaniu skierowania na turnusy rehabilitacyjne,
- 23) pomoc w umieszczaniu w szpitalu psychiatrycznym - za zgodą lub bez zgody w trybie nagłym,
- 24) pomoc w uzyskaniu porady prawnej,
- 25) kierowanie i motywowanie do uczestnictwa w zajęciach w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,
- 26) pomoc w formie rzeczowej (zbiórka obuwia i odzieży używanej),
- 27) pomoc w zbiórce rzeczowej dla pogorzalców z terenu gminy,
- 28) kierowanie i motywowanie do udziału w kursach i szkoleniach realizowanych w ramach projektów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach współpracuje z różnymi instytucjami, które wspomagają działalność ośrodka tj. z:

- psychologiem, pedagogiem w ramach zespołu interdyscyplinarnego,
- lekarzem rodzinnym oraz pielęgniarką środowiskową
- policją, prowadzenie wspólnych interwencji,
- ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracownik socjalny jest członkiem komisji,
- radnymi i sołtysami – w zakresie rozeznania środowiska, tj. osób i rodzin z terenu gminy wymagających wsparcia tut. ośrodka,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – pomoc w wypełnianiu wniosków o rentę, występowanie z wnioskami o wydanie zaświadczeń potwierdzających wysokość świadczeń emerytalno-rentowych, informacje dot. zasiłków pogrzebowych,
- Szpitalami - współpraca przy przyznawaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Kuratorami sądowymi – wymiana informacji niezbędnych do udzielenia, właściwej i adekwatnej do potrzeb, pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, ich rodzinom oraz innym osobom i rodzinom pozostającym pod kuratelą sądową,
- PCPR w Suwałkach – w zakresie funkcjonowania ZI, rodzin zastępczych z naszego terenu, realizacji wspólnych projektów, poradnictwa, w tym: prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień oraz pracowników PCPR.

V POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach, działając z upoważnienia Wójta Gminy Raczki na podstawie art. 54 ww. ustawy w 2015 r. wydał 11 decyzji (dla 8 osób) w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń.

2. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr VII/33/11 z dnia 18 maja 2011 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. Nadrzędnym celem Programu jest ograniczenie na terenie Gminy Raczki skali problemu, jakim jest przemoc domowa poprzez udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływanie na sprawców przemocy, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie w oparciu o cele szczegółowe.

W dniu 18 maja 2011 r. Rada Gminy Raczki podjęła Uchwałę Nr VII/32/11 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczki został powołany Zarządzeniem Nr 73/11 Wójta Gminy Raczki z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego. Na pierwszym organizacyjnym spotkaniu ZI (01.08.2011r.) został opracowany i przyjęty Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki. Ww. dokument określa cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego, tryb pracy, zasady powoływania i działania grup roboczych, procedury dokumentowania podejmowanych działań oraz wymianę informacji pomiędzy członkami Zespołu/grup roboczych.

Zespół Interdyscyplinarny – to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb gminnych, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy ich najbliższemu otoczeniu poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu i wypracowywania procedur oraz standardów. W jego skład wchodzi przedstawiciele jednostek, organizacji i instytucji określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Raczki.

Główne cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zadania Zespołu realizowane są przede wszystkim przez:

1. Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur i standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy – do realizacji przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej na terenie gminy.
4. Monitoring i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez zespół.
5. Edukację społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Poprawę skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Raczkki, którego koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach, zgodnie z podpisanymi porozumieniami tworzą następujące podmioty:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach,
- 2) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 3) Sąd Rejonowy w Suwałkach,
- 4) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach,
- 5) Gimnazjum w Raczkach,
- 6) Szkoła Podstawowa w Raczkach,
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „KORAMED” w Raczkach,
- 8) Stowarzyszenie „Eduikator” w Łomży. Publiczna Szkoła Podstawowa w Jaśkach oraz we Wronowie,
- 9) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

Członkowie Zespołu są zawodowo powiązani z lokalnym środowiskiem i partnerami, mogą szybciej zidentyfikować problem klienta oraz mają wystarczające kompetencje do podjęcia interwencji.

Zespoły Interdyscyplinarne spotykają się w miarę potrzeb lecz nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, posiedzenie ZI zwołuje przewodniczący. Na wniosek każdego z członków koalicji, w celu wypracowania szczegółowych rozwiązań problemów mogą być powoływane grupy robocze. Spotkania zespołu są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy. W 2015r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 4 razy, celem tych spotkań było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto powołano 18 grup roboczych na rzecz pracy z rodzinami, w których dochodzi do przemocy. W okresie od stycznia do grudnia 2015r.

grupy robocze spotkały się 83 razy. Celem tych spotkań była próba rozwiązywania występujących w rodzinach problemów, takich jak:

- nadużywanie alkoholu,
- przemoc fizyczna, ekonomiczna oraz psychiczna,
- niezaradność życiowa,
- bezradność wychowawcza,
- inne konflikty rodzinne.

Tabela nr 13. Realizacja procedury "Niebieska Karta" w 2015 r.

Wyszczególnienie		Liczba
Liczba "Niebieskich Kart" kontynuowanych z poprzedniego roku (wypełnionych przed 2014 r.)		8
Liczba "Niebieskich Kart - A" wypełnionych w 2015 r. przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę	Ogółem:	20
	OPS	1
	GKRPA	1
	Policja	18
	Oświata	0
	Ochrona zdrowia	0
Liczba posiedzeń ZI		4
Liczba posiedzeń GR		83
Liczba Niebieskich Kart C wypełnionych przez ZI/ GR	kobiety	19
	mężczyźni	1
Liczba Niebieskich Kart D wypełnionych przez ZI/ GR	kobiety	1
	mężczyźni	15
Liczba zakończonych przez ZI/ GR procedur "Niebieskie Karty" (spośród wszczętych w 2015r.)	Ogółem	19
	na skutek ustania pwr oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	18
	na skutek braku zasadności podejmowania działań	1

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

3. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, został zatrudniony asystent rodziny. Jego praca koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których znajdowały się małe dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W 2015 roku asystent rodziny pracował z 5 rodzinami, na które składało się 29 osób, w tym: 11 osób dorosłych i 18 dzieci w wieku od 3 m-cy do 17 lat. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.

VI REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH ORAZ DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 966), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U.z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz.U.2013.589).

Tabela nr 14. Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2015r.

Zadanie	Liczba decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy	Plan w zł	Kwota świadczeń zł	Wskaźnik realizacji %
Dodatki mieszkaniowe	31	28.540,00	22.922,47	80,32

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Z pomocy w formie dodatków mieszkaniowych w 2015r. skorzystało 16 rodzin (5 rodzin mniej niż w 2014 r.), wypłacono 178 świadczeń na łączną kwotę 22.922,47 zł. Wydano 31 decyzji, w tym 2 decyzje odmowne.

Tabela nr 15. Dodatki mieszkaniowe za lata 2012-2015 – wyszczególnienie

Wyszczególnienie		2012 rok		2013 rok		2014 rok		2015 rok		
		Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	Liczba dodatków mieszk.	Kwota dodatków mieszk. w zł	
Ogółem (wiersze 2+3+4+5)	1	372	58 438,78	323	56 898,37	216	31.937,74	178	22.922,47	
z tego w zasobie	Spółdzielczym	2	288	43 880,71	244	42 430,82	156	26.276,46	154	19.169,38
	Wspólnot mieszkaniowych	3	72	13 831,32	79	14 467,55	59	5.101,66	18	3.565,65
	Innym	4	12	726,75	0	0	1	559,62	6	187,44

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej nie ma wpływu na wysokość dodatku. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku dłużej niż 2 miesiące, dodatek zostaje wstrzymany.

Na pomoc w formie dodatku energetycznego nie wpłynął żaden wniosek. Osoby i rodziny informowane o możliwości skorzystania z dodatku energetycznego nie były zainteresowane skompletowaniem i złożeniem wymaganej dokumentacji, fakt ten mógł wynikać z niskiej wysokości ww. świadczenia (w okresie od 01.01.2015r do

30.04.2015r.: 11,36 zł do 18,93 zł miesięcznie na rodzinę oraz od 01.05.2015r do 30.04.2016r.: 11,09 zł do 18,48 zł miesięcznie na rodzinę – wysokość dodatku zależy od ilości osób w rodzinie).

VII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH WRAZ Z PRZYSŁUGUJĄCYMI DODATKAMI

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- ✓ rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- ✓ opiekunowi faktycznemu dziecka,
- ✓ osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Tabela nr 16. Kwoty świadczeń rodzinnych

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania od 1 listopada 2015 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	89 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	118 zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	129 zł

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. (Dz. U z 2015r. poz. 1238)

Tabela nr 17. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota dodatku	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1.000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	185 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 370 zł na wszystkie dzieci
	lub 265 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 530 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90 zł	na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	80 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	100 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	105 zł lub 63 zł	pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł	jednorazowo
Zasiłek pielęgnacyjny		153 zł miesięcznie
Specjalny zasiłek opiekuńczy		520 zł miesięcznie
Świadczenie pielęgnacyjne		1.200 zł miesięcznie

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. (Dz. U z 2015r. poz. 1238)

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - przysługuje: matce lub ojcu dziecka; opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł. Kryterium dochodowe obowiązuje od 1 stycznia 2013 r.

Świadczenia opiekuńcze, w tym:

- **zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; osobie, która ukończyła 75 lat. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **153,00 zł** miesięcznie.
- **świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o

znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Od dnia stycznia do grudnia 2015 r. świadczenie przysługiwało w wysokości 1.200,00 zł miesięcznie, od dnia 1 stycznia 2016 r. przysługuje w wysokości 1.300,00 zł miesięcznie i będzie podlegało corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Waloryzacja będzie polegała na zwiększeniu kwoty świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja. Ww. świadczenie przysługuje niezależnie od dochodów rodziny.

- **specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764 zł netto**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **520 zł** miesięcznie.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. wypłacono następujące świadczenia:

- 1) Zasiłki rodzinne w liczbie 5.709 świadczeń, na kwotę – 584.228,00 zł;

Dodatki do zasiłków rodzinnych:

- z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 25 świadczeń, na kwotę - 25.000,00 zł,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 90 świadczeń, na kwotę – 31.740,00 zł,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka w liczbie 154 świadczenia, na kwotę – 27.635,00 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w liczbie 52 świadczeń, na kwotę – 3.280,00 zł,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w liczbie 165 świadczeń, na kwotę – 13.720,00 zł,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w liczbie 364 świadczenia, na kwotę – 36.400,00 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 61 świadczenia, na kwotę – 5.715,00 zł,

- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w liczbie 791 świadczenia, na kwotę – 41.721,00 zł,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w liczbie 1.441 świadczenia, na kwotę – 117.680,00 zł.

Ogółem wypłacono 8.852 świadczeń na kwotę 887.119,00 zł.

2) Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłki pielęgnacyjne w liczbie 1.168 świadczeń, na kwotę – 178.704,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne w liczbie 204 świadczeń, na kwotę – 243.400 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy w liczbie 38 świadczeń na kwotę – 18.946,00 zł.

Ogółem wypłacono 1.410 świadczeń opiekuńczych na kwotę 441.050,00 zł.

3) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

- wypłacono 45 świadczenia, na kwotę 45.000,00 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2015r. wydano 463 decyzje w sprawie świadczeń rodzinnych.

Ogółem wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wyniosła – 1.373.169,00 zł.

Tabela nr 18. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie: I–XII 2015 r.

Wyszczególnienie		Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne		5.709	584.228
Dodatki do zasiłków rodzinnych		3.143	302.891,00
dodatki przyznane z tytułu:	- urodzenia dziecka	25	25.000,00
	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	90	31.740,00
	- samotnego wychowywania dziecka	154	27.635,00
	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.441	117.680,00
	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	217	17.000,00
	- rozpoczęcia roku szkolnego	364	36.400,00
	- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	852	47.436
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami		8.852	887.119,00
Zasiłki pielęgnacyjne		1.168	178.704,00
Świadczenia pielęgnacyjne		204	243.400,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy		38	18.946,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		45	45.000,00
RAZEM		10.307	1.373.169,00

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. świadczeniobiorcy zwrócili na konto naszego Ośrodka kwotę 2.415,60 zł jako świadczenia nienależnie przez nich pobrane.

Realizacja składek ZUS opłaconych od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych przedstawia się następująco:

- opłacono 179 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 50.488,84 zł,
- opłacono 93 składki zdrowotne na kwotę – 8.758,80 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego za okres I-XII 2015 roku wyniosła 59.247,64 zł.

Tabela nr 19. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2015r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	155	47.059,16
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	72	7.776
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	24	3.429,68
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	21	982,80
Razem	271	59.247,64

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

VIII REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Warunki i tryb otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego

- ✓ bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- ✓ dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie,
- ✓ osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- ✓ świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- ✓ świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z FA ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela. Prawo do świadczeń z FA mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych. Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. dokonano ogółem 475 wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 170.489,99 zł.

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. ośrodek prowadził postępowanie wobec 51 dłużników alimentacyjnych.

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych - organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzą komornicy sądowi, z którymi na bieżąco współpracuje pracownik GOPS.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od stycznia do grudnia 2015 r.:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem - 43 osób,
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna - 6 osób,
- skierowanie do urzędu pracy wniosku o objęcie aktywizacją zawodową dłużnika - 13 osób,
- wniosek do prokuratury o ściganie dłużnika za przestępstwo uporczywej nie alimentacji - 2 osoby ,
- wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi - 2 osób,
- wpisanie dłużników do Biur Informacji Gospodarczej - 39 osób.

Na skutek podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komornika otrzymano kwotę 46.324,44 zł zwróconą przez dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego:

- 20% stanowi dochód własny gminy wierzyciela,
- 20% stanowi dochód własny gminy dłużnika,
- 60% wraz z odsetkami ustawowymi stanowi dochód budżetu państwa.

Z tytułu zwróconych przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dochód gminy Raczki została przekazana kwota 15.125,99 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. wydano 75 decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

IX REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU WSPIERANIA OSÓB POBIERAJĄCYCH ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach realizował zadanie zlecone w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 24 grudnia 2013r. uchwały Nr 230 (M.P. poz. 1040) oraz przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 12 marca 2014r. uchwały Nr 29, zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (M.P. poz. 206), a także stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. poz. 1741) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 marca 2014r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. poz. 320).

Prawo do pomocy przysługiwało osobom mającym ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie styczeń - grudzień 2014 r. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Pomoc była finansowana z budżetu państwa.

W ramach tego zadania wypłacono w marcu 2015 r. jedno świadczenie za m-c grudzień 2014 r., na kwotę 200 zł.

X REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH USTAWY O USTALENIU I WYPŁACIE ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162) określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W świetle przepisów ustanowionych na mocy ww. ustawy zasiłek dla opiekuna przysługiwał osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r. Ponadto, **ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna następowało na wniosek osoby ubiegającej się, który należało złożyć nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (tj. do dnia 15 września 2014 r.). Zasiłek dla opiekuna wypłacany jest dla 8 świadczeniobiorców w wysokości 520,00 zł miesięcznie.** W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. wypłacono 107 świadczeń na kwotę 55.640,00 zł.

Realizacja składek ZUS opłaconych od zasiłku dla opiekuna przedstawia się następująco:

- opłacono 89 składek emerytalno-rentowych na kwotę – 12.735,90 zł,
- opłacono 48 składek zdrowotnych na kwotę – 2.246,40 zł.

Ogółem wpłata składek do ZUS od zasiłku dla opiekuna za okres I-XII 2015 roku wyniosła 14.982,30 zł.

Tabela nr 20. Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2015r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	89	12.735,90
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	48	2.246,40
Razem	137	14.982,30

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W roku 2015 na realizację zadań zleconych Gminie w dziale 852 rozdz. 85212 § 2010 (wydatki na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekuna pomniejszone o zwrot nienależnie pobranych świadczeń oraz wydatki na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,) wykorzystano środki w wysokości **1.660. 107,73 zł.**

XI REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USTAWY O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Z dniem 1 stycznia 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2014 r. poz. 1863 z późn. zm.), która rozszerzyła ustawowe zniżki na przejazdy kolejowe dla rodziców i małżonków rodziców, wprowadziła zniżki w opłacie paszportowej, zniósła opłaty za wydanie odpisów aktów stanu cywilnego potrzebnych do wydania KDR oraz zapewniła darmowe wejścia do parków narodowych.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny Wójt Gminy upoważnił Kierownika GOPS w Raczkach.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest dożywotnio, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku kontynuowania nauki. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. Koszt realizacji ustawy przez gminy związany z przyznaniem Karty jest finansowany ze środków budżetu państwa.

Koszt realizacji ustawy przez gminę za obsługę zadań gminy związanych z przyznaniem Karty wynosi 13,40 zł za jedną rodzinę wielodzietną w gminie. W przypadku gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty, koszt realizacji ustawy przez gminę wynosi 2,68 zł za przyznanie Karty. Koszt realizacji ustawy przez gminę za wydanie duplikatu Karty wynosi 1,34 zł.

Wydanie duplikatu Karty podlega opłacie w wysokości 9,21 zł. Wpływy z opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

Tabela nr 21. Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2015 r.

Lp.	Klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, paragraf) Nazwa zadania	Plan dotacji na 2015 r. w zł	Dotacja celowa otrzymana przez gminę od stycznia do grudnia 2015 r. w zł	Środki wykorzystane od stycznia do grudnia 2015 r. w zł	Niewykorzystane środki zwrócone do PUW w zł
		1	2	3	4
1	dział 852, rozdz. 85295, § 2010 Karta Dużej Rodziny	1.490,00	670,00	498,48	171,52

Źródło: Dane GOPS w Raczkach

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r.:

- liczba rodzin, które otrzymały KDR – **38**
- liczba złożonych wniosków ogółem – **38**, w tym:

- liczba wniosków o przyznanie KDR złożonych po raz pierwszy - **37**
- liczba wniosków o dodanie nowej osoby - **1**
- liczba wydanych kart – **207**, w tym:
 - wydanych kart (opiekunowie) – **74**
 - wydanych kart (dzieci) – **133**

XII „PUDEŁKO ŻYCIA” W GMINIE RACZKI

„Pudełko życia” jest to akcja mająca na celu ułatwienie niesienia skutecznej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Głównie w sytuacji, kiedy ratownicy medyczni, lekarze, strażacy, czy pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej muszą szybko reagować, a brak kontaktu z człowiekiem będącym np. po wylewie czy udarze i mającym kłopoty z mówieniem, może dramatycznie opóźnić akcję. Jest to projekt, który ma na celu zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym oraz samotnym, obok właściwej opieki, wsparcie w sytuacji wystąpienia zagrożenia zdrowia i życia podczas udzielania pomocy przez różnego rodzaju służby: medyczne, socjalne i inne.

Akcja zakładała umieszczenie wszystkich ważnych informacji o pacjencie w jednym miejscu. W podarowanych pojemnikach znalazły się KARTY INFORMACYJNE wypełnione zgodnie z instrukcją o danych pacjenta-mieszkańca, a więc: najważniejsze numery telefonów najbliższych, członków rodziny, numer kontaktowy do opiekuna oraz inne ważne informacje dla służb ratowniczych (na co dana osoba choruje, na jakie leki jest uczulona, jakie leki przyjmuje). Umieszczono tam również kopię dowodu osobistego.

W okresie od 13.04.2015r. do 13.05.2015r. pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach promowali akcję „Pudełko życia”, mającą na celu ułatwienie niesienia skutecznej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. W tym celu odwiedzili osoby samotne, starsze w miejscu ich zamieszkania z propozycją udziału w ww. akcji:

- 1) w dniu 13.04.2015r. pracownicy tut. ośrodka odwiedzili 18 osób z miejscowości: Józefowo, Bakaniuk, Podwysokie, Lipowo, Małe Raczki, Lipówka, Wasilówka, Wierciochy - w sumie 4 osoby wyraziły chęć przystąpienia do akcji;
- 2) w dniu 27.04.2015r. pracownicy tut. ośrodka odwiedzili 28 osób z miejscowości: Moczydły, Witówka, Jankielówka, Ziółkowo, Korytki, Wysokie, Słoboda, Jaśki, Kurianki, Stoki, Koniecbór w sumie 10 osób wyraziło chęć przystąpienia do akcji;
- 3) w dniu 28.04.2015r. pracownicy tut. ośrodka odwiedzili 12 osób z miejscowości: Szkocja, Raczki w sumie 4 osoby wyraziły chęć przystąpienia do akcji;
- 4) w dniu 12.05.2015r. pracownicy tut. ośrodka odwiedzili 9 osób z miejscowości: Dowspuda w sumie 4 osoby wyraziły chęć przystąpienia do akcji.

Każdej z odwiedzanych osób wyjaśniono zasady i cel akcji oraz zostawiono ulotkę informacyjną dot. „Pudełka życia” (w sporadycznych przypadkach, gdy pracownicy nie zastali nikogo w domu również zostawiano ulotkę: „Pudełko życia” w gminie Raczki, z danymi kontaktowymi ośrodka). Ogółem pracownicy odwiedzili 67 osób, z których 22 zdecydowały się przystąpić do akcji „Pudełko życia”.

XIII PODSUMOWANIE I POTRZEBY OŚRODKA

W niniejszym sprawozdaniu starałam się przedstawić zadania, jakie GOPS zrealizował w 2015 roku. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich, a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Często są to czynności, których nie można przedstawić w tabelkach i wykresach: wyjazdy w teren, różnego rodzaju interwencje, mediacje w sporach rodzinnych, pomoc w dotarciu do różnego rodzaju specjalistów, lekarzy bądź szpitala, pomoc starszym osobom w „załatwianiu” przeróżnego rodzaju spraw, z którymi same nie są w stanie sobie poradzić. Działania te nie mają żadnego odzwierciedlenia „na papierze”, a pochłaniają ogromną ilość czasu i energii. Ponadto nieustające nowelizacje ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw i rozporządzeń wykonawczych, kładą coraz większy nacisk na prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodują stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pracowników pomocy społecznej.

Na podstawie rozpoznania GOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2016 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu oraz stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
233.051,99	263.520,00	Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące opłaty skierowanych mieszkańców gminy Raczki do domów pomocy społecznej. Obecnie Gmina Raczki ponosi koszty utrzymania za 8 osób umieszczonych w DPS. Na chwilę obecną 1 osoba oczekuje na przyjęcie do DPS ponadto przewidujemy wydanie 2 kolejnych decyzji kierujących.

Rozdział 85206 „Wspieranie rodziny”

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
20.292,68	28.726,00	Zadanie z zakresu pieczy zastępczej należące do właściwości gminy pokrywa koszty zatrudnienia 1 asystenta rodziny świadczącego pomoc na rzecz rodzin niewydolnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. W związku ze wzrostem liczby rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi oraz Postanowieniami Sądów wskazującymi na konieczność współpracy rodziny z asystentem (szczególnie w przypadku rodzin z ograniczoną władzą rodzicielską) występuje potrzeba dalszego zatrudnienia asystenta. W 2015r. asystent był zatrudniony na ½ etatu przez okres od stycznia do grudnia 2015r.

Rozdział 85213 „Ubezpieczenia zdrowotne” (od zasiłków stałych)

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
5.528,43	4.000,00	Zadanie własne gminy – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz osoby realizujące kontrakt socjalny. Przyznane środki zabezpieczają realizację zadania w około 51%. W trakcie roku wydatki ośrodka są na bieżąco analizowane, a ewentualne ich braki są zgłaszane do Wojewody i zabezpieczane w ramach rezerwy celowej.

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
77.247,12 zł, w tym: 59.616,62 zł-zlecone 17.657,52 zł-własne	66.000 zł, w tym: 36.000 zł - dotacja 30.000 zł - własne	Zadanie własne gminy – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Przyznane środki zabezpieczają pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadanym dochodem). Zasiłki okresowe finansowane są z budżetu wojewody. Plan na 2016r. wynosi 36.000,00 zł i zabezpieczenie realizują zadanie w 45 % . W trakcie roku wydatki ośrodka są na bieżąco analizowane, a ewentualne ich braki są zgłaszane do Wojewody i zabezpieczane w ramach rezerwy celowej. Zasiłki celowe przyznaje się na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu. Ww. świadczenie finansowane jest ze środków własnych gminy. Plan (30.000 zł) zabezpiecza potrzeby w 100%.

Rozdział 85216 „Zasiłki stałe”

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
61.956,00	39.000,00	Zadanie własne gminy – zasiłki stałe. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 14 osób niepełnosprawnych. Przyznane środki zaspokajają w 45 % potrzeby w tym zakresie. Pracownicy GOPS będą monitorować na bieżąco sytuację, a w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków dodatkowych w ramach rezerwy celowej od wojewody złożą stosowne wnioski.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
369.754,78	392.480,00	Zdanie własne gminy - utrzymanie OPS. W ramach przyznanego budżetu wojewody realizowane są w części wynagrodzenia pracowników socjalnych. Środki własne stanowią uzupełnienie wynagrodzeń pracowników oraz częściową pokrywają koszty utrzymania Ośrodka. Plan na 2016r. zabezpiecza realizację zadania w 100%.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
38.827,41	62.905,00	Zadanie własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki zabezpieczają pokrycie kosztów zatrudnienia jednej opiekunki świadczącej usługi dla 6 osób oraz umożliwiają zatrudnienie drugiego pracownika w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

Rozdział 85295 „Pozostała działalność” – posiłek dla potrzebujących

Wykonanie w 2015r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
68.473,80 zł, w tym: 51.873,80 zł –zlecone 16.600,00 zł-własne	68.500,00 zł, w tym: 38.500 zł- dotacja 30.000,00 zł-własne	Program wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, pomocy rzeczowej oraz zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłków lub żywności Środki na jego realizację pochodzą w części z budżetu wojewody, w części finansowane są ze środków własnych gminy. Pan na 2016r. powinien zabezpieczyć w 100 % realizację zadania.

Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego. Wyżej przedstawione zestawienia w zakresie wydatków w 2015r. oraz planów na 2016r. wskazują na braki w zakresie finansowania realizacji świadczeń (w szczególności zasiłków stałych okresowych oraz składki zdrowotnej). W trakcie roku wydatki ośrodka są na bieżąco analizowane, a ewentualne ich braki są zgłaszane do Wojewody i zabezpieczane w ramach rezerwy celowej.

XIII WYKAZ TABEL

WYKAZ TABEL		
Nr tabeli	Nazwa tabeli	Strona
Tabela nr 1.	Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2015 r.(w zł)	5
Tabela nr 2.	Rozdział 85219 - Ośrodek pomocy społecznej	7
Tabela nr 3.	Rozdział 85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	8
Tabela nr 4.	Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny (m.in. zatrudnienie asystenta rodziny)	8
Tabela nr 5.	Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9
Tabela nr 6.	Zasiłki stałe w 2015 r.	9
Tabela nr 7.	Składka zdrowotna w 2015 r.	10
Tabela nr 8.	Zasiłki okresowe w 2015 r.	10
Tabela nr 9.	Zasiłki celowe w 2015 r.	11
Tabela nr 10.	Usługi opiekuńcze w 2015 r.	12
Tabela nr 11.	Domy pomocy społecznej w 2015r.	13
Tabela nr 12.	Osoby korzystające z posiłków w ramach Programu w 2015 r.	15
Tabela nr 13.	Realizacja procedury „Niebieska Karta” w 2015 r.	21
Tabela nr 14.	Dodatki mieszkaniowe przyznane i wypłacone w 2015r.	22
Tabela nr 15.	Dodatki mieszkaniowe za lata 2011 – 2015 - wyszczególnienie	22
Tabela nr 16.	Kwoty świadczeń rodzinnych	23
Tabela nr 17.	Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń	24
Tabela nr 18.	Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy świadczeń rodzinnych z dodatkami w okresie: I – XII 2015r.	26
Tabela nr 19.	Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2015 r.	27
Tabela nr 20.	Wydatki na składki społeczne i zdrowotne opłacone w okresie od I – XII 2015 r.	29
Tabela nr 21.	Rozliczenie dotacji przyznanej na realizację KDR w 2015 r.	30